

ЕКОНОМЕТРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Для дослідження та вирішення багатьох проблем економіки, менеджменту та маркетингу необхідно приймати оптимальні рішення. Для цього потрібно знати кількісний зв'язок між економічними показниками. Найчастіше потрібну інформацію можна одержати лише з деякою імовірністю. Для цього найкраще використовувати саме економетричні методи.

Економетричні моделі є найбільш поширеним типом соціально-економічних моделей, які використовуються для аналізу й прогнозування комплексного розвитку підприємств, регіонів і країни загалом. Сучасне функціонування українських підприємств змушує управлінців приймати швидкі та обґрунтовані рішення, які зазвичай вирішують за допомогою економетричних методів. Останнім часом все актуальнішим стає питання забезпечення регіонів власною продукцією, що дасть можливість збільшити виробництво, зменшити кількість безробітних в регіоні та покращити рівень життя. Тому для регіону важливо, щоб рівень валового регіонального продукту був високим. Показник середньомісячної заробітної плати є одним з головних факторів який свідчить про можливість регіону забезпечувати себе власною продукцією та спроможність населення купляти необхідний товар, а отже, він вагомо впливає на рівень валового регіонального продукту.

Основними факторами, що визначають рівень сталості регіонального розвитку, є: стан ресурсного забезпечення регіонального розвитку, залучені в регіон інвестиції та капіталовкладення і практичні аспекти розвитку регіонального виробничого комплексу. У даному контексті необхідно пам'ятати, що:

– основна цільова задача регіонального управління – визначення таких пропорцій суспільного відтворення (досягнення балансу використання ресурсів у системі), які максимально сприяють задоволенню потреб населення в регіоні та підвищення його життєвого рівня;

– системний характер дослідження припускає розвинені інформаційні взаємозв'язки між моделями всіх рівнів в процесі розробки та прийняття рішень, які формуються динамічно. Зворотні зв'язки є й із екологічною підсистемою, аналізом фінансових відрахувань до бюджету. Вихід моделі аналізується на предмет

забезпечення соціальної сфери. Одним із основних методів моделювання сталого розвитку регіону є метод економетричного моделювання, який дозволяє формувати узагальнену модель регіональної соціально-економічної системи на основі єдиної бази даних; реалізує ітераційний характер розробки моделі, поетапний характер деталізації модельованих підсистем, що дозволяє поступово збільшувати повноту оцінки прийнятих рішень відповідно до виявлення нових проблем і отримання нової інформації; пропонує методологічну основу наукового дослідження – імітаційну модель.

Головною перевагою моделювання є те, що експерт може за допомогою експерименту на моделі, розробляти стратегію регіонального розвитку, широко застосовувати велику кількість альтернатив, проводити дослідження стохастичних систем в умовах невизначеності тощо. Крім того, слід пам'ятати, що модель сталого розвитку регіонів – це модель ресурсного типу, а будь-яким ресурсам (трудовам, фінансовим, природним та ін.) притаманні процеси надходження та вилучення, а, отже, від швидкості цього процесу залежить якість прийняття управлінських рішень не тільки на довгостроковий, але й на коротко- та середньостроковий періоди. Практичне використання моделі сталого регіонального розвитку визначає першочергові поточні завдання, основними з яких є:

- створення стратифікованого опису модельного комплексу відповідно до стратегії сталого соціально-економічного розвитку регіону, тому що стратифікація є загальним принципом системного моделювання та використовується при аналізі й синтезі економічних систем на основі методів комп'ютерного моделювання;

- розробка мінімоделей, які реалізуються в рамках основної моделі. Слід зазначити, що на різних етапах реалізації основної моделі та рівнях прийняття рішень доцільно використовувати такі методи моделювання, як: аналітичні, прогнозування, експертного оцінювання тощо. Доцільним є застосування інтеграції прийомів прийняття рішень у взаємозв'язку з методами математичного моделювання;

- розробка організаційно-економічного інструментарію адаптації даної моделі для конкретної територіально-економічної системи;

- створення проєктів, призначених для комплексного моделювання соціально-економічних систем, і вдосконалення технологічних підходів при побудові систем прийняття рішень.